

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Framställan från Rikspolisstyrelsen om ändring i 11 kap. 6 § trafikförordningen (1998:1276)

Sammanfattning

Transportstyrelsen tillstyrker inte Rikspolisstyrelsens förslag till ändring i 11 kap. 6 § trafikförordningen (1998:1276). Transportstyrelsen anser istället att det är lämpligare att införa ett nytt stycke i 11 kap. 6 § med undantag från 4 kap. 21 § som gäller endast för polisen vid förande av snöskoter.

Transportstyrelsen anser att det undantag som behövs enligt de kompletterande uppgifterna från Rikspolisstyrelsen kan föreskrivas genom föreskrifter som meddelas av Transportstyrelsen.

Nuvarande lagstiftning

Trafikförordningen (1998:1276)

I 4 kap. 21 § trafikförordningen (1998:1276) finns bestämmelsen om att fordon med band inte får föras på väg med högre hastighet än 20 kilometer i timmen.

I 11 kap. 6 § finns bestämmelser om att bestämmelserna om färdhastighet och föreskrifter om färdhastighet inte gäller när fordon används exempelvis vid brådsökande utryckning för räddningstjänst och vid brådsökande yrkesutövning av polispersonal. Undantaget avser dock inte undantag från högsta tillåtna färdhastighet i 4 kap. 21 § för fordon med band som förs på väg.

Vägverkets föreskrifter (VVFS 2004:29) om undantag från högsta tillåten hastighet på väg för fordon med band och förbud att föra terrängfordon på andra vägar än enskilda

Vägverkets har meddelat föreskrifter (VVFS 2004:29) om undantag från högsta tillåten hastighet på väg för fordon med band och förbud att föra terrängfordon på andra vägar än enskilda. Undantaget avser förande av en viss modell av bandfordon, Hägglunds BV 206 årsmodell 1980, som ägs av stat eller kommun i samband med räddningsinsats eller när svåra störningar i elförsörjningsnätet uppstår eller hotar att uppstå, eller vid övning med sådant fordon.

Transportstyrelsens synpunkter

Transportstyrelsen har i sak inga invändningar mot att polisen i brådskande yrkesutövning ska få föra fordon med högre hastighet än den högsta tillåtna i viss yrkesutövning. Men styrelsens allmänna ståndpunkt är att det är viktigt att antalet undantag inte blir för stort och att det undantag som införs ska vara väl motiverade.

Undantaget i 11 kap. 6 § omfattar förutom polispersonal vid brådskande yrkesutövning också räddningstjänst, sjuktransporter, tullpersonal, personal vid kustbevakningen, läkare, sjuksköterska, barnmorska, veterinär, eller personal vid Kriminalvården vid brådskande uttryckning eller brådskande yrkesutövning eller andra jämförliga trängande fall. Tillgängligt underlag tyder på att polispersonal ibland har behov av att föra snöskoter i högre hastighet än vad som sägs i 4 kap. 20 §. Underlaget visar däremot inte att behovet gäller alla fordon på band och andra yrkeskategorier än polispersonal. Vad Transportstyrelsen erfar har inte räddningstjänsten, som omnämns i framställan, uttryckt behov av motsvarande undantag.

Styrförmågan för fordon med band är ytterst begränsad i högre hastigheter på väg vilket innebär att riskerna ökar betydligt jämfört med om fordonet förs i terräng. Ett undantag enligt Rikspolisstyrelsens förslag borde då förenas med villkoret ”om särskild försiktighet iakttas”. Det senare motverkar dock syftet med undantaget för polispersonalens verksamhet.

Med hänvisning till ovanstående kan Transportstyrelsen inte tillstyrka Rikspolisstyrelsens förslag. Om det visar sig att det enbart är polispersonal som har behov av undantaget och det dessutom enbart avser snöskoter skulle ett undantag avseende detta kunna ske genom att införa ett nytt andra stycke i 11 kap. 6 § i trafikförordningen enligt följande förslag.

Trafikförordningen (1998:1276)11 kap 6 §¹*Nuvarande lydelse*

Bestämmelserna om färdhastighet i 3 kap. 17 §, 4 kap. 20 § och 9 kap. 1 § 6 samt sådana föreskrifter om färdhastighet som har meddelats med stöd av 3 kap. 17 §, 10 kap. 1 eller 14 § gäller inte när ett fordon används

1. vid brådskande uttryckning för räddningstjänst eller sjuktransport enligt 6 § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763),

Föreslagen lydelse

Bestämmelserna om färdhastighet i 3 kap. 17 §, 4 kap. 20 § och 9 kap. 1 § 6 samt sådana föreskrifter om färdhastighet som har meddelats med stöd av 3 kap. 17 §, 10 kap. 1 eller 14 § gäller inte när ett fordon används

1. vid brådskande uttryckning för räddningstjänst eller sjuktransport enligt 6 § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763),

¹ Senaste lydelse 2006:1027

2. i brådskande yrkesutövning av polis- eller tullpersonal, personal vid kustbevakningen, läkare, sjuksköterska, barnmorska, veterinär eller personal inom Kriminalvården, eller

3. i andra jämförliga trängande fall.

2. i brådskande yrkesutövning av polis- eller tullpersonal, personal vid *Kustbevakningen*, läkare, sjuksköterska, barnmorska, veterinär eller personal inom Kriminalvården, eller

3. i andra jämförliga trängande fall.

Bestämmelserna om färdhastighet i 3 kap. 17 § och 4 kap. 21 § första meningen samt sådana föreskrifter om färdhastighet som har meddelats med stöd av 3 kap. 17 §, 10 kap. 1 eller 14 § gäller inte när en snöskoter används i brådskande yrkesutövning av polispersonal.

Transportstyrelsen har också ombetts att svara på om Rikspolisstyrelsens förslag – i fråga om förande av snöskoter – kan genomföras genom en ändring i Vägverkets föreskrifter (VVFS 2004:29) om undantag från högsta tillåten hastighet på väg för fordon med band och förbud att föra terrängfordon på andra vägar än enskilda. Transportstyrelsen arbetar kontinuerligt med regelförenkling och ser därvid över äldre föreskrifter meddelade av Trafiksäkerhetsverket och Vägverket. I de fall föreskrifterna fortfarande behövs undviker Transportstyrelsen att meddela föreskrifter om ändring i föreskrifter meddelade av Trafiksäkerhetsverket och Vägverket utan upphäver istället de gamla och meddelar nya Transportstyrelseföreskrifter.

Mot denna bakgrund samt med hänsyn till innehållet i Vägverkets föreskrifter om undantag från högsta tillåten hastighet på väg för fordon med band och förbud att föra terrängfordon på andra vägar än enskilda är det inte lämpligt att genomföra förslaget genom en ändring av dessa föreskrifter. Transportstyrelsen anser dock att det är möjligt att genomföra förslaget genom att Transportstyrelsen meddelar nya föreskrifter om detta.

I detta ärende har generaldirektör Staffan Widlert beslutat. Utredaren Dainis Ciparsons har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också fordonsexperten Kjell Bäckman och verksjuristen Jonas Malmstig deltagit.

Staffan Widlert